

حرفه سختی بود و هر کسی تمایل نداشت به آن وارد شود. با این حال سازمان نقشه برداری به مرور جایگاه ویژه‌ای پیدا کرد.

✓ آیا نسل شما تحولات رشته نقشه برداری را به خوبی لمس کرده‌است؟

بله، در زمان ما نقشه برداری عبارت بود از طول و زاویه. اما الان دیگر نمی‌شود این طور تعریفش کرد. الان طول و زاویه به مختصات و نقاط مکانی تبدیل شده‌است و دامنه نفوذ نقشه برداری آنقدر وسیع شده که در تمام علوم و فنون، حتی پزشکی رسوخ کرده‌است. پارسال استاد بسیار عزیزم مهندس لرستانی مقاله‌ای نوشته بودند در مورد عدم وجود نوآوری در نقشه برداری و گفته بودند که نقشه برداری همان طول و زاویه‌ای است که بود. ما از طرف جامعه اعتراضاتی کردیم و اعتراضات دیگری هم از جاهای دیگری شد و مهندس لرستانی پذیرفتند و حرفشان را پس گرفتند. خود مهندسان مشاور بعد از چاپ نامه‌نگاری‌های ما در فصلنامه جامعه مشاوران، تعجب کرده بودند که واقعاً نقشه برداری اینقدر متحول شده.

✓ آیا جامعه بحث دیگری هم با مهندسان کامپیوتر داشته‌است؟

بله، قصد داشتند GIS را زیر شاخه علوم خودشان قرار دهند. جامعه به همراه سازمان نقشه برداری در مخالفت با این موضوع تلاش بسیاری کرد و کامپیوتری‌ها در نهایت پذیرفتند که مهندسان نقشه بردار طراحند و آنها کاربر هستند.

از ۱۸۰۰ نفر رسیده، به دلیل سی سال استادگی عده‌ای دلباخته به رشته نقشه برداری بوده‌است.

✓ خیلی از نقشه بردارهای جوان که بعضاً عضو جامعه هم هستند؛ اعضاء هیأت مؤسس را نمی‌شناسند. فکر نمی‌کنید معرفی این پیشکسوت‌ها ضروری باشد؟

صد در صد ضروری است. من در حال جمع‌آوری اطلاعاتی در مورد تاریخچه جامعه نقشه بردارها، از تشکیل هسته اولیه جامعه در سازمان نقشه برداری تا به امروز، هستم تا در پایگاه‌ها قرار داده شود و اعضاء با بیوگرافی جامعه آشنا شوند. اعضاء هیأت مؤسس آقایان مجربی کرمانی، مرحوم کیهانی، اسد پور، ادیب نیشابوری، قاجار، مقادریان، خندان، یعقوبی، مرتاض، خانم برومند و من بودیم. کم‌تجربگی و ناواردی ما در سال‌های ابتدایی آنقدر بود که هر سال مجمع عمومی و انتخابات برگزار می‌کردیم. اساسنامه را خودمان نوشته بودیم و هیچ امکاناتی در اختیار نداشتیم. می‌بینید که تمام اسناد دستی نوشته شده‌اند.

✓ چه هدفی را از تشکیل جامعه دنبال می‌کردید؟

اعتلا و ارتقاء رشته نقشه برداری و شناساندن آن به جامعه. این رشته هنوز مظلوم است و آن زمان حتی شرایط بدتری هم داشت. نمی‌توانم دلیل خاصی برایش بیان کنم ولی یک بار یکی از دوستان می‌گفت شاید به این دلیل است که هیچ نقشه برداری در آن زمان‌ها، در پست‌های بالای کشوری قرار نداشت. نقشه برداری

تهیه کننده: محسن رخس خورشید

چاره‌ای جز تقویت شکل حرفه‌ای خود نداریم

اعتلا و ارتقاء رشته نقشه برداری و احقاق حقوق نقشه برداران به گفته "مهندس پروین غریب نواز"، نخستین انگیزه برای تأسیس جامعه نقشه برداران ایران در سال ۵۸ بود. غریب نواز رئیس فعلی جامعه نقشه برداران است و به دعوت حسن مجربی کرمانی و به همراه مرحوم کیهانی و عده‌ای دیگر، عضو هیأت مؤسسان جامعه بوده‌است. قسمت عمده‌ای از گفتگوی دو ساعته ما با او در دفتر جامعه نقشه برداران در سعادت‌آباد، به مرور خاطرات تأسیس و شکل‌گیری جامعه سپری شد. غریب نواز از روزهایی که جلسات هفتگی جامعه در پارک یا خانه او تشکیل می‌شد صحبت کرد و بارها تأکید کرد که اگر امروز تمام سازمان‌ها و نهادهای دولتی، جامعه را به رسمیت شناخته‌اند و تعداد اعضا آن به بیش

✓ **جامعه چه فعالیت‌های دیگری در جهت منافع اعضایش انجام می‌دهد؟ چه لزومی هست در اینکه نقشه‌بردارها به عضویت جامعه در آیند؟**

همین استدلال که همه نقشه‌بردارها باید برای ارتقاء و تجلی رشته‌شان با هم همراه شوند، به نظرم دلیل کافی و خوبی برای عضویت در جامعه است. علاوه بر این در صورتی که طبق اصل ۴۴ قانون اساسی و وعده‌هایی که از سوی دولت داده شده، خصوصی‌سازی فراگیر شود، تمام مسئولیت‌ها به عهده تشکل‌های حرفه‌ای قرار خواهد گرفت و تنها تشکل حرفه‌ای فعال و شناخته شده در زمینه نقشه‌برداری هم جامعه نقشه‌برداران است. ما اگر قرار است به حقوقی که نیاز داریم و معتقدیم که نسبت به آن محق هستیم، دست پیدا کنیم، باید تشکل حرفه‌ایمان را تقویت کنیم و این بدون مشارکت وسیع نقشه‌بردارها ممکن نیست. کما اینکه من می‌بینم کسانی که سابقاً نگاه مثبتی به جامعه نداشتند، حالا به دنبال برقراری ارتباط با آن هستند و خودشان را ناگزیر به عضویت در جامعه می‌بینند.

✓ **آیا جامعه از دیدگاه نهادها و سازمان‌های دولتی رسمیت دارد؟**

صد در صد. طی چند سال اخیر، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور ما را کاملاً به رسمیت شناخته، طوری که بلافاصله به نامه‌ها و اعتراض‌های ما واکنش نشان می‌دهد. نامه‌ها و اسناد زیادی در جامعه برای اثبات این ادعا وجود دارد. نمونه‌اش اعتراض اخیر جامعه به مناقصه‌ای که داشتن لیزر

اسکنر هوایی را الزامی می‌دانست. معاونت برنامه‌ریزی بلافاصله به اعتراض ما واکنش نشان داد و این بند را از تمام مناقصه‌ها حذف کرد.

✓ **چه برنامه‌ای برای ارتقا سطح علمی اعضا و در سطحی بالاتر ارتقاء دانش نقشه‌برداری در کشور دارید؟**

در اساسنامه ما برگزاری دوره‌های آموزشی تعریف شده است. حدود یک سال است که مجوز برگزاری دوره‌ها را گرفته‌ایم و چند دوره‌ای هم تا به حال برگزار کرده‌ایم. برگزاری کلاس‌هایی برای به‌روز کردن دانش نقشه‌بردارهای نسل پیش مثل خودم در دستور کار است تا با نقشه‌برداری نوین آشنا شویم. کلاس‌های دیگری هم هست که خصوصاً برای تازه فارغ‌التحصیل شده‌ها می‌تواند بسیار مفید باشد. آقایانی که می‌گویند ما در جامعه جمع می‌شویم و فقط جای می‌خوریم بیایند و ملاحظه کنند که چه بحث‌ها و گفتگوهای مهم و سازنده‌ای در جامعه مطرح می‌شود.

✓ **شرکت در کلاس‌ها منحصر به اعضاء است؟**

خیر، به صورت آزاد هم می‌توانند شرکت کنند.

✓ **هزینه‌های برگزاری این دوره‌ها را چگونه تأمین می‌کنید؟**

از طریق شهریه‌هایی که از شرکت‌کننده‌ها دریافت می‌شود. جامعه به غیر از حق عضویت‌ها و یک واحد آپارتمانی که اجاره داده، در آمد دیگری ندارد. حق عضویت‌ها هم چون من اعتقادی به اجباری بودنش ندارم، از حالت اجباری در آمده. ما

ناچاریم هزینه برگزاری دوره‌های آموزشی را از شرکت‌کننده‌ها دریافت کنیم. رشته ما هم واضح است که احتیاج به تجهیزات خاص دارد و مثل معماری نیست که فقط به یک کامپیوتر و اتوکد احتیاج باشد. ما باید GPS و دوربین و چیزهای دیگر کرایه کنیم و این‌ها هزینه‌های بالایی دارد

✓ **برنامه‌ای برای حمایت از طرح‌های تحقیقی و پژوهشی هم در اساسنامه تعریف شده؟**

راستش فعلاً فقط محدود به حمایت معنوی است. اما برنامه‌هایی داریم که اگر از مبالغی که برای برگزاری دوره‌ها دریافت شده چیزی باقی ماند، آن را صرف حمایت از محققان و پژوهشگران کنیم.

✓ **آیا نقشه‌بردارها حضور کافی و قابل قبولی در جامعه دارند؟ استقبال آنها را چگونه ارزیابی می‌کنید؟**

من در جوامع و تشکل‌های دیگری هم حضور دارم و بارها شاهد بوده‌ام که جلسات مجمع عمومیشان با ده پانزده نفر برگزار شده. این در حالی است که وقتی من پیشنهاد کردم جلسات ماهانه جامعه نقشه‌برداران را به سه ماه یک بار کاهش دهیم، تقریباً همه اعتراض کردند. طی چند سال گذشته در یک مقطعی، همه جوامع و تشکل‌ها با یک رخوت و رکود خاصی مواجه شدند. سال ۸۲ اعلام شد که در نظام مهندسی ساختمان که آن زمان بیست هزار عضو داشت، درصد مشارکت اعضا ده درصد بود و این در حالی است که در همان مقطع، مشارکت دوستان نقشه‌بردار در جامعه نقشه‌برداران حدود هشتاد درصد

بود. سند هایش را می‌توانم در اختیارتان بگذارم.

✓ خانم مهندس آیا می‌پذیرید که بسیاری از نقشه‌بردارها و خصوصاً دانشجویان این رشته به وجود جامعه نقشه‌برداران و فعالیت‌هایی که در آن صورت می‌گیرد بی‌خبرند؟ برای جذب این طیف از مخاطبان برنامه‌ای دارید؟

ما سابقاً نشریه‌ای داشتیم که انتشارش به دلیل کمبود بودجه متوقف شد، اما پایگاه اینترنتی جامعه را به تازگی سامان داده‌ایم و فعال شده. از طرف دیگر این قصور بیشتر متوجه نقشه‌بردارها و دانشجویانست که چیزی در مورد تشکل حرفه‌ای رشته‌شان که می‌تواند حافظ منافعشان باشد نمی‌دانند و جستجو نمی‌کنند تا اطلاعاتی در مورد آن به دست بیاورند. هر چند من تا حدودی کم‌کاری جامعه در شناساندن خودش به مجامع دانشگاهی را می‌پذیرم.

✓ تمهیداتی برای عضویت کاردان‌های فنی و نقشه‌برداران تجربی در جامعه اندیشیده شده؟

کاردان‌های فنی از ابتدا می‌توانستند عضو جامعه شوند اما در رأی‌گیری نمی‌توانستند شرکت کنند، تا اینکه وزارت کشور اساسنامه‌ای را در اختیارمان گذاشت و ما را ملزم به رعایت آن کرد. ما عضویت کاردان‌هایی را که از قبل به جامعه پیوسته

بودند حفظ کردیم، اما اساسنامه جدید، جامعه را از به عضویت گرفتن کاردان‌ها منع می‌کرد. حالا در حال بازبینی و اصلاح اساسنامه هستیم و در اساسنامه جدید که هنوز به تأیید وزارت کشور نرسیده، عضویت کاردان‌های فنی و نقشه‌برداران تجربی هم لحاظ شده.

✓ جامعه آیا به دنبال برقراری ارتباط با محافل بین‌المللی نقشه‌برداری هم هست؟

بله حتماً، ما تنها عضو ایرانی فدراسیون بین‌المللی نقشه‌برداری (FIG) هستیم و ارتباط نسبتاً خوبی هم داریم. فقط مشکلی بابت حق عضویت در آن برایمان پیش آمد که با حمایت شرکت‌های خصوصی فعلاً حل شده است. آنها فقط مجامع غیر دولتی را به عضویت می‌گیرند و حق عضویت سالانه‌شان هم به تناسب اعضاء آن سندیکا است. ما هم چون تعداد اعضايمان نسبتاً زیاد است، با حق عضویت بالایی روبه‌رو شدیم که خوشبختانه تا به حال پرداخت کرده‌ایم.

✓ این عضویت چه منافی برای جامعه دارد؟

FIG کنفرانس‌ها و سمینارهای متعددی برگزار می‌کند و اعضایش را به خوبی تحت حمایت دارد. حقیقتش وظیفه ماست که این کنفرانس‌ها را پیگیری کنیم و از امکاناتی که تهیه دیده‌اند استفاده کنیم. مجموعه‌ای از

کارشناسان پر تجربه در FIG گرد آمده‌اند که در هر زمینه‌ای می‌توانند نظرات و راهکارهای سازنده ارائه دهند. منافع بسیار وسیعی دارد که نمی‌شود همه را در این مجال توضیح داد.

✓ ارتباطتان با سازمان نقشه‌برداری کشور چگونه است؟

ارتباط خیلی خوبی داریم. از زمانی که مهندس ایلخان به ریاست سازمان رسیدند ارتباطمان قوی‌تر هم شده. کمیته مشترکی با سازمان تشکیل داده‌ایم که در حال مطالعه چشم‌انداز بیست ساله نقشه‌برداری در کشور است. تقریباً همه مدیران سازمان دیدگاه مثبتی نسبت به جامعه داشته‌اند و جامعه هم همیشه خواهان ارتباط با سازمان بوده است.

✓ انتظار خاصی از سازمان ندارید؟

جامعه هیچوقت در خواستی برای کمک مالی از سازمان نداشته. انتظار ما این است که همان‌طور که جامعه همراه و حامی سازمان بوده، و در مواردی نظرات قاطع و مصرانه داده است، سازمان هم همراهی‌اش را با جامعه حفظ کند و با ما هم صدا باشد. ما عقیده داریم سازمان نقشه‌برداری قطب و مرکز نقشه‌برداری در ایران است و باید از این رشته حراست کند.

www.ncc.org.ir